

CESTY KE SPRAVEDLNOSTI

Předseda Nejvyššího Ústavního soudu David Rychetský v DVTV:

Rozhovor začíná polemikou o důvěře v soudní systém ČR a paní Drtinová poskytuje příklad propuštěného Marka Dalíka a Lukáše Nečesaného. Pan Rychetský zde konstatuje, že vyšetřování v těchto zmíněných případech trvala neúměrnou dobu a dodává, že většina složitějších trestních kauz ve finále končí bez jasného závěru. Otázkou zůstává, v jakém článku systému je problém? Co konkrétně nefunguje tak, jak by mělo? Trestní justici pan Rychetský popisuje jako pomalou a nejistou. Na otázku, kde je v systému skulina odpovídá, že dle jeho názoru jde o pomalost policejních orgánů při shromažďování důkazů a vedení vyšetřování. K protahování kauz může docházet i v důsledku kvalifikovanější obhajoby u obžalovaných, ta je potom schopna napadat každou procesní chybu. Dalším problémem je nedostatek svědků zejména v trestní činnosti „bílých límečků“ v oblasti hospodářské a finanční, včetně úplatkářství. I tato skutečnost vyšetřování komplikuje. Zvláštní ale je, že západní svět se od těchto kauz již dávno oprostil, ale u nás nadále přetrvávají.

Další oblastí k diskuzi je to, zda je proces a nalézaní spravedlnosti v ČR příliš formalistický a lpí na pravidlech či jestli jsou soudci schopni rozhodovat „selským rozumem“. V otázce formalismu dává pan Rychetský redaktorce zapravdu, namítá ale, že větší problém v tomto ohledu je v soudnictví civilním. Jde o spory, kde proti sobě nestojí stát a obžalovaný. V těchto případech se bazírování na procesních ustanoveních, které ve finále stěžují situaci účastníků, objevuje mnohem více. V takovém případě formalismus pomáhá soudcům k jednodušším rozhodnutím, nikoli však účastníkům, dožadujících se svého práva. Naopak v trestním právu je formalismus důsledkem dob minulých, kdy zahájení trestního procesu prakticky znamenalo odsouzení. Sprošťující rozsudky nebyly tak častými jevy. V reakci na tento proces minulého režimu se náš trestní řád dostal do tak rozkošaté podoby, vzniklo spousta procesních ustanovení, čehož zkušený obhájce umí velmi dobře využít a tak dochází ke zmiňovaným protahováním řízení. Obdobným způsobem se dají zneužívat také mimořádné opravné prostředky, tato možnost je však statisticky nepatrná.

Jedním z problémů je značná nepředvídatelnost rozhodnutí, dále je to také délka řízení. Z průměrně 4000 ústavních stížností ročně je úspěšných zhruba 7%, tedy 300. Je však otázkou, zda je to hodně či málo a co to svědčí o stavu české justice.

CELÉ VIDEO ZDE: https://video.aktualne.cz/dvtv/krize-justice-slozitejsi-kauzy-se-tahnou-leta-rozhodnuti-jso/r~1765769228be11e7b58d0025900fea04/?_ga=1.182667365.2125504344.1493141075&redirected=1508792306

DVTV (24. 4. 2017). Krize justice? Složitější kauzy se táhnou léta, rozhodnutí jsou nepředvídatelná, říká Rychetský (https://video.aktualne.cz/dvtv/krize-justice-slozitejsi-kauzy-se-tahnou-leta-rozhodnuti-jso/r~1765769228be11e7b58d0025900fea04/?_ga=1.182667365.2125504344.1493141075).

Závěrem této kapitoly je potřeba zdůraznit: **Zjednodušení systému soudnictví je pro prosazování spravedlnosti důležitou podmínkou, nejde ale o podmínku jedinou. Potřebujeme hlavně spravedlivé soudce, osobnosti, které již prokázaly, že dokážou složité kauzy v rozumném čase rozplést a ne se v nich zamotat.**